

po želodeh trgajo in grizejo. Menda so se le preveč šnopsa napili in gulaža najedli na stroške meščanov. Do prihodnjih volitev se naj iztreznijo in volijo pošteno — slovenski!

Iz Murskega polja. (Letina — banderaši — ogenj.) Ž letošnjo letino moremo biti zadovoljni. Ljubi Bog nam je dal poljskih pridelkov v obilni meri za ljudi in živino. le vina se je pridelalo malo in še to ni kaj dobrega. Nekateri vinogradi so imeli nastavljenega grozdja, da bolje niso mogli, ker pa ob času cveta ni bilo vreme ugodno, je imel navadno vsaki grozd po eno, dve, tri itd. jagod in to je vse slabo zdalo. Poljedelec ima za prodati raznih reči pa nikdo po ničem ne povprašuje: pšenica kilo po 6—7 kr. Vino stari polovnjak okoli 70 fl., goveda je se skozi leto dobro tržila, konji pa zmirom slabo, malo se giblje konjska kupčija. — Knjigarna „Štirya“ v Gradcu prodava sliko banderašev, narodnih kmetov iz ljutomerske okolice, ki so pozdravili Njih Veličanstvo Franca Jožefa v Radgoni. Slike so lepe in pomenljive le to si popravi, ljubi čitatelj, ako si videl sliko, da so naši kmetje imeli vsi lipovo vejico s cvetom in listjem za klobukom ne pa hrastove, kakor njih slika predstavlja. — Dne 1. listopada je Vidu Štibercu na Cvenu zgorelo poslopje in škedenj z vso krmo.

Iz Ljubljane. (Banka „Slavija“) sklenila je v mesecih julij, avgust in september t. l. 23.269 novih zavarovanj za 27.181.357 fl. 49 kr. kapitala ter je zato prejela 524.109 fl. 60 kr. zavarovalnine in pristojbin. Za škode plačala je v teh treh mesecih 168.448 fl. 95 kr. Denarni promet osrednje blagajnice iznašal je 2.528.805 fl. 46 kr. V posojilnicah bilo je v tem času naloženih 280.767 fl. 14 kr., na zemljišča posojenih pa 542.107 fl. 68 kr. Gasilne brizgalnice dobilo je sedem občin. — Od 1. jan. do 30. septembra t. l. bilo je sklenjenih 54.367 novih zavarovanj za 58.814.692 fl. ter se je uplačalo zavarovalnine in pristojbin 1.415.961 fl. 36 kr., izplačalo pa za škode 424.383 fl. 58 kr. Samoupravna društva za zavarovanje pokojnin postajajo od dne do dne bolj priljubljena. Dokaz temu je, da štejejo do konca septembra 1884 že 1201 člena, ki so skupno zavarovali 165.578 fl. 7 kr. pokojnin in zato obvezali se uplačati 646.670 fl. 45 kr. ulog. — Tudi zastopniški pokojninski fond se izdatno in hitro množi, kajti koncem septembra t. l. imel je že 46.519 fl. 57 kr. premoženja.

Iz Maribora. (Pevsko društvo, Seidl, razvanska nemčevalnica.) V nedeljo popoldne obhaja pevsko društvo svoj prvi občni zbor v Citalnici. Zvečer je veselica v gostilnici „Zur Stadt Wien“. — Znani Seidl je č. g. Čagrana, bivšega kaplana v Kamei, zalezoval in ko iz njegove pridige ni zvedel nič,

kamor bi s svojimi starimi zobmi ugriznil, je ga v pričo večih ljudij grdo opsoval. Zaradi tega je bil tožen, priče so resnico odločno potrdirile. Dr. Lorber je skušal z Seidlom sicer niti pa vsaka vrzel bila je preozka, plot previsok, a Seidl predebel in pretežek. Zato je bil Seidl obsojen na 30 fl. plateža ali 6 dni zapora. No, Schmiderer hoj, kedaj bode pa tistih 4500 gold. plačanih, katere Seidl dolguje „kreis-amtu“? — V Razvanji so priselivši in nakupivši se tuje domačine spodrinoli in ubogi občini navesili šulvereinsko šolo, da utegnejo nemilo vzdihovati pod dolgovi. V nedeljo so z velikim trušem toti in še drugi tujci iz Maribora, Gradca in Dunaja tam šolo nemčevalnico odprli. Vina, piva, šnopsa, muzike, je bilo pa le malo — slovenskih prežarjev in nemškutar-skih lačenbergerjev. Pravega Slovenca ni bilo nobenega blizu! Tudi od cerkvene in svetne oblasti ni bil nihče tam. Res smešni so uže naši germani, ker toliko gladijo za ponemčenjem par slovenskih paglavcev!

Iz Ptujja. V kakih rokah so naše zdravniške razmere, se iz sledečega razvidi: V neki mestni hiši je zbolel otrok za davico (difteritis). Mati otroka pošlje po noči, ali še pred polunočjo po okrajnega zdravnika. Ko pa je ta zvedel kaj je otroku, odgovori, da ne gre k boleniku, ampak naroča, naj otroka v bolnico spravijo, potem pa pošljejo po zdravnika v bolnici. Skrbna mati je vse storila, kar se jej je velelo, ter drugo jutro hitro po zdravnika v bolnici poslala. Tega ni bilo doma, ali njegova gospa soproga je obljubila, da mu bode hitro, ko domov pride, vse povedala. Pretekel je celi dan, in noben zdravnik se ni prikazal in otrok je bil celo noč in celi dan brez zdravniške pomoči, in je tudi brez te pomoči umrl. Zbolel je drugi otrok za isto hudo boleznijo, ali mati v svojej obupnosti se je zarotila, da nikdar več po zdravnika ne pošlje, in umrl je tudi drugi otrok. Zbolel je sedaj tudi tretji otrok, bode li Vsegamogočni slednjega rešil, se ne ve, omenjena zdravnika ga gotovo ne bosta.

„Slov. Narod.“

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Rumunski kralj in kraljica sta obiskala cesarjevo rodbino v Budimpešti — Delegacije so dokončale svoje zborovanje, zastran Bosne in Hercegovine so delegati zahtevali, naj se tam stavijo železnice, zlasti od Novija v Knin, od Sarajeva v Mostar in iz Banjeluke v Travnik in Senico; desetina daje tam dohodka 2.300.000 fl. Kataster bo drugo leto dodelan, vstašev se je mnogo vrnilo, a še jih je 400 v Črni gori. Da se pristanišče v Reki razširi, dovoli se 1 milijon gold. —

Hrvatskega sabora adreso (pismo) je cesarju predložil predsednik Mirko Hrvat. Pri tej priložnosti je cesar zagotovil, da so bode gradila železnica Barez-Daruvar in Zagorska. — Dne 4. decembra začne zborovati državni zbor. — Na Moravskem začeli so socialisti ščuválnih in zapeljivih tiskovin deliti mej vojake. — Slavni škof Rudigier je nevarno zbolel. — Slovence v Trstu in iz okolice poklicalo je društvo „Edinost“ na zborovanje. Sešlo se jih je nad 350 vrlih mož na Katinari. Sklenoli so: prošnjo poslati ministru naučnemu, ker vse moledvanje pri tržaški namestniji nič ne pomaga. prvič naj se na gimnaziji slovenščina po več ur na teden uči obligatno in drugič naj se nastavlja slovenščine zmožni profesorji. Sklenejo tudi posojilnico v Trstu osnovati. — Italijani hočejo drugo leto izvoliti zelo novih poslancev, ki bi vsi naj združili se v jeden „klub“. Podobno kaže tudi Slovincem in Hrvatom. Vsi bi naj na Dunaji združili se v jeden „klub“. — Nekateri državniki svetujejo vladi, naj v Afriki pri zamorcih pridobi nekaj zemljišča in tje pošilja kaznovance, da ondi delajo, če hočejo živeti. Takšnih zamorskih naselbin za kaznovance pridobiti bi res kazalo, ker bi si mnogo stroškov prihranili. Sveta praznega je v Afriki neizmerno veliko; ladije tudi imamo za prevožnjo!

Vnanje države. Rusi prenamejajo svoje deželne brambove ali „narodno opolčenje“. Vsak sposobnejš se vpiše, nižje oficirje volijo sami, orožani bodo z najboljšimi puškami; rusko vojaštvo se tako pomnoži ogromno. Obžalovati je novi razpor, ki preti mej carjem in papežem, ker ruski ministri hudo pritiskavajo na katoličane, zlasti poljske. — Nemški cesar je sedaj v 88. letu in je veselje izrekel, da so pri zadnjih volitvah konservativci sijajno zmagali, a liberalci propali. Bismark je uže l. 1867 in 1871. Avstriji ponujal nevarno nam zavezo z Nemčijo, pa vselej se mu je želja odbila. Poznanski nadškof je baje kanonik Dorzevski imenovan, ker je grot Ledohovski odstopil. — Prajzovski šulverein šteje 12.000 udov, dela povsod zoper Slované, osobito zoper Čehe in Slovence. Sramota čez vse sramote slovenskim učiteljem in občinam, ki po prajzovskih penzih prste spenjajo. — Veliki otok Novo-Guineje so hoteli Nemci divjakom vzeti, pa Angleži so jim pred nosom proč vzeli. — Bolgari so sklenoli železnice staviti, turški sultan pa še odlaga in mogoče je, da potisne Avstrija vojakov naprej proti Mitrovici in zgradi potrebno železnico, ki ima srbsko vezati s turško v Solun. — Albanezi so vdrl v Srbijo in požgali nad 60 hiš, ljudi klali, živino ropali. — Kolera pobira ljudi uže v Londonu na Angleškem. — Francozi so Kitajcem vzelo mesto Tamsui. — Reka Nil pada, in angleški general Wolseley

ne more naprej proti Sudanu s svojimi ladjami, mesto Dongala je v nevarnosti. Mahdijeva vojska je preti obkoliti.

Za poduk in kratek čas.

Delovanje deželnega odbora l. 1883.

II. Leta 1878 so nemški liberalci pozabili na slabe letine in v žepih štajerskih davkeplačilcev zvohali preobilico denarjev. Zato so globoko zagrabili ter sklenoli meščanom v Gradci, Celji, Radgoni, Hartbergu, Fürstfeldu, Voitsbergu in Judenburgu osnovati tri-razrednih meščanskih šol. Vdrapnole so nas uže za 259.297 fl. Vsak učenec stane deželo 34—177 fl. na leto in v Radgoni je več učiteljev, kakor učencev v tretjem razredu, prvih je namreč 7, teh pa 5. Največ iz deželne blagajnice zajela je celjska, namreč 40.896. Učencev je lani imela 57 nemških in 56 slovenskih, eden učenec stane 61 fl. deželo. Radgonska šteje samo 36 nemških in 15 slovenskih učencev. Pozoblje nam vsako leto po 36.037 fl.

V Leobnu vzdržujemo zraven gimnazije še deželno rudarsko šolo. Ker ima premalo učencev, treba jej takih s štipendijami kupovati. Lani je bilo samo 26, stanejo pa 6209 fl. Galerija slik in risarska akademija v Gradci zahteva 6785 fl. šola za gluhoneme 14.752 fl., jezderska šola 270 fl., turnarska pa 5067 fl.

Blizu Gradca je deželna kmetijska šola. V osebi g. Hanzeljna dobila je novega ravnatelja, stari je šel v pokoj in si čas krati z liberalnimi volilnimi oklici, kateri so pa tako zabeljeni, da jih državno pravdnštvo kar pograbl, ko zagledajo beli dan. Šola stane 12.766 fl. na leto pa ima lastnih dohodkov 5423 fl. torej doplačujemo 7343 fl. V mestu nahaja se podkovaška šola. Stroškov je 7065 fl. Doplačuje država 1500 fl. Gradec 500 fl. in dežela 1154, drugo pokrivajo lastni dohodki n. pr. od vračenja bolenih žival 3000 fl. od podkavanja 1000 fl. Učencev je bilo 35, med njimi 8 Slovincem.

Vinorejska šola pri Mariboru dobila j g. Kalmana za ravnatelja. Kdo je za to službo zraven njega še prosil, tega nismo izvedeti mogli. G. Kalman je rodom Kranjec in razume slovenski. Njegov adjunkt g. Knauser je pa trd Nemec ter ne zna nič slovenski, g. Kec, rodod iz Haloz, je tudi kot učitelj nameščen. Plača je tako nastavljena: ravnatelj 1600 fl. adjunkt 1000 fl., učitelj 600 fl., učitelj za ponavljanje predmetov v ljudski šoli 360 fl. učitelj za risanje in petje 200 fl. G. dr. Trč hodi razlagat o bučelarstvu. Za goste prirejajo se poučni kurzi, za učitelje in za viničarje posebni kurzi, slednji po dvakrat na leto. Spomladi letos se je udeležilo 24 viničarjev, nam-